

ЛІТЕРАТУРА

- Жмуд М.Є. (1999): Птахи. - Біорізноманітність Дунайського біосферного заповідника, збереження та управління. Київ: Наукова думка. 570-581.
- Жмуд М.Є. (2009): Баклан малий. - Червона книга України. Тваринний світ. Київ: Глобалколсантинг. 401.
- Жмуд М.Є., Яковлев М.В., Балацький К.Л. (2010): Стан ресурсів водно-болотних птахів на окремих територіях Азово-Чорноморського узбережжя за результатами серпневих обліків. Дунайський біосферний заповідник (дельта Дунаю). - Чисель-

ність та розміщення водно-болотних видів птахів в ключових угіддях Азово-Чорноморського екологічного коридору. Мелітополь. 15-20.

М.В. Яковлев,
 Дунайський біосферний заповідник,
 ул. Татарбунарського востання, 132а,
 г. Вилково, Килийський р-н,
 Одесская обл., 68355,
 Україна (Ukraine).

ДО УТОЧНЕННЯ МЕЖІ АРЕАЛУ ПОПЕЛЯСТОЇ КАМ'ЯНКИ НА ПІВДЕННОМУ ЗАХОДІ УКРАЇНИ

К.О. Редінов, З.О. Петрович

To the specification of range border of Isabelline Wheatear in South-West Ukraine. - K.O. Redinov, Z.O. Petrovich. - Berkut. 19 (1-2). 2010. - The present border of the breeding range of Isabelline Wheatear pass through South-West Ukraine. The species breeds sporadic and irregularly. Three records in Mykolayiv and Kherson regions are described. [Ukrainian].

Key words: Isabelline Wheatear, *Oenanthe isabellina*, distribution, breeding, number.

✉ К.О. Редінов, Regional Landscape Park Kinburnska kosa, Shkreptienko Str. 16, Ochakiv, Mykolayiv region, 57500, Ukraine; e-mail: borisfenida@och.mk.ua.

Попеляста кам'янка (*Oenanthe isabellina*) вперше в Україні знайдена на гніздуванні в кінці 1930-х рр. у Запорізькій області (Шарлемань, 1948). У цій же області гніздування виду підтверджено в 1966 р. В.М. Лоскотом (1969). У наступні десятиріччя кам'янка значно розширила свій ареал. На гніздуванні вид знайдений у Дніпропетровській, Донецькій, Запорізькій, Луганській, Миколаївській, Сумській, Харківській, Херсонській областях та в АР Крим (Лоскот, 1969; Панченко, 1976; Тараненко и др., 1998; Кньш, 2001; Пекло, 2002; Кинда и др., 2003; Гудина, 2009 та ін.). Але птахи гніздяться спорадично, не кожного року, що скоріше за все пов'язано з пульсацією ареалу.

У Південно-Західній Україні, де проходить сучасна західна межа ареалу (Панов, 1999), на даний час відомо три місця знахідок попелястої кам'янки у гніздовий період (рис.).

1. Миколаївська область. У кошарах біля меж заповідника «Сланецький степ» у 1997 р., вірогідно, гніздилися 2 пари (Прокт..., 1997). Ще до створення заповідника в цьому місці (між селами Калинівка та Антонівка) Ю.В. Міщенком 24.05.1989 р. було здобуто самця та самку (Пекло, 2002). Нами в 1999–2006 рр. вид у заповіднику не спостерігався (Редінов, 2006).

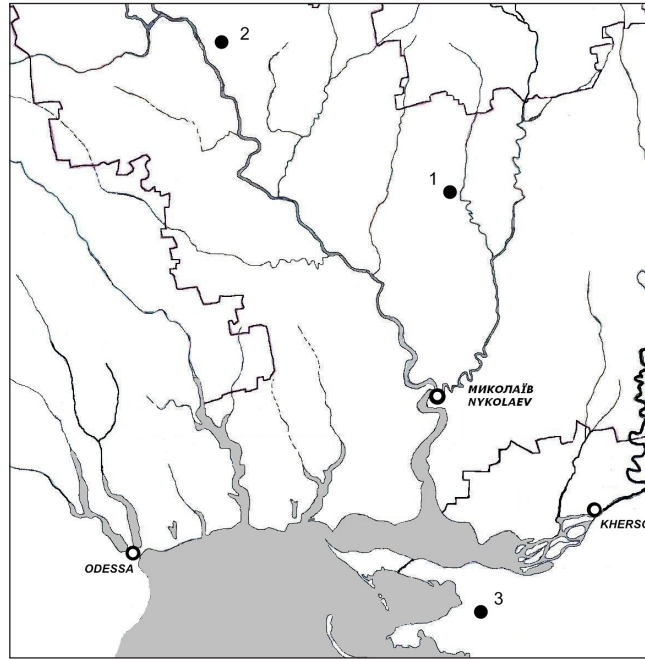
2. Миколаївська область. Двох самців, що співали, спостерігали 22.05.1999 р. в балці р. Великої Корабельної в Первомайському районі (Домашевский, 2001).

3. Херсонська область. Поселення попелястих кам'янок знайдено у степу біля с. Пам'ятне Голопристанського району. Птахи гніздилися поблизу кошар та на штучних курганах у норах сірого ховраха (*Spermophilus pygmaeus*) та сховищах антропогенного походження. Біля двох кошар, за даними обліків 14.06.2009 р. (перша кошара) та 14.05.2010 р. (друга кошара),

гніздилося до 30 пар. Під час кожного з обліків відмічали дорослих птахів, які годували пташенят у норах. З 2007 р. окремі пари ми спостерігали також на курганах в околицях с. Іванівка Голопристанського району. Зауважимо, що нами обстежені не всі кошари, які розташовані між цими селами, тому чисельність виду, цілком можливо, є більшою.

Західніше – на Кінбурнському півострові та на півдні Миколаївської області – у 2008–2010 рр. кам'янок нами не виявлено, хоча й були обстежені потенційні місця гніздування виду, зокрема поселення подільських ховрахів (*Spermophilus odessanus*) біля м. Очаків, м. Миколаїв та с. Лугове Березанського району.

Місця знахідок попелястої кам'янки на південному заході України (пояснення в тексті).

Records of Isabelline Wheatear in South-West Ukraine.

ЛІТЕРАТУРА

- Гудина А.Н. (2009): Редкие и малоизученные птицы Восточной Украины. Т. 3. Passeriformes. Запорожье: Днепровский металлург. 1-182.
- Домашевский С.В. (2001): Орнитофауна регионального ландшафтного парка «Гранитно-Степное Побужье». - Запов. справа в Україні. 7 (2): 23-29.
- Кинда В.В., Бескаравайный М.М., Дядичева Е.А., Костин С.Ю., Попенко В.М. (2003): Ревизия редких, малоизученных и залетных видов воробьинообразных (Passeriformes) птиц в Крыму. - Бранта. 6: 25-58.
- Кныш Н.П. (2001): Заметки о редких и малоизученных птицах лесостепной части Сумской области. - Беркут. 10 (1): 2-19.
- Лоскот В.М. (1969): Распространение каменки-плясуньи на территории Украинской ССР. - Изучение ресурсов наземных позвоночных фауны Украины. Мат-лы республиканского координационного совещания по проблеме «Биологические основы освоения, преобразования и охраны животного мира» (29–31 января 1969 г.). К.: Наукова думка. 67-68.
- Панов Е.Н. (1999): Каменки Палеарктики. Экология, поведение, эволюция. М.: КМК. 1-342.
- Панченко С.Г. (1976): О новых находках каменки-плясуньи (*Oenanthe isabellina* Temm.) на Украине. - Вестн. зоол. 6: 24-27.
- Пекло А.М. (2002): Каталог коллекции Зоологического музея ННПМ НАН Украины. Птицы. Т. 3. Воробьинообразные – Passeriformes. Киев: Зоомузей ННПМ НАН Украины. 1-312.
- Проект організації та охорони природних комплексів природного заповідника «Сланецький степ». Київ, 1997. 1-185.
- Редінов К.О. (2006): Орнитофауна природного заповідника «Сланецький степ». - Запов. справа в Україні. 12 (1): 46-56.
- Тараненко Л.И., Садуло А.М., Прасол А.Г. (1998): Дополнение к списку птиц Донецкой области. - Бранта. 1: 124.
- Шарлемань Н.В. (1948): Находки корсака и каменки-плясуньи на Украине и их зоогеографическое значение. - Природа. 9: 67.

К.О. Редінов,
РЛП «Кінбурнська коса»,
вул. Шкреттійєнка, 16,
м. Очаків, Миколаївська обл., 57500,
Україна (Ukraine).